

jeg mener med Rette, at der i Realiteten ikke er stor Forskjel mellem Regjeringens Forslag og Vædringsforslaget. Jeg skal dertil føie, at jeg i Meget kan slutte mig til, hvad den ærede Ordfører fremsførte til Fordeel for den mindre betydelige Realitetsforskjel, der er. Jeg kan ikke see, at der fra Regjeringens Side kunde være Væsentligt til Hinder for at gaae ind paa Realiteten af det af de ærede Forslagsstillere stillede Vædringsforslag; jeg troer med den ærede Taler, at der ganske vist kan siges en Deel imod at commandere en Mand til en Gjening som en Seltpræst. Jeg kan imidlertid ikke anerkjende alle de Grunde, den ærede Taler anførte for Realiteten af sit Forslag; blandt Andet kan jeg ikke anerkjende, at det, naar Loven bliver affattet saaledes som af Regjeringen foreslaaet, skulde blive umuligt for Regjeringen at ansætte Seltpræster uden at tage dem ud af de Værnepligtiges Rækker; naar de fornødne finantzielle Midler ellers stode til Regjeringens Raadighed, seer jeg ikke, at der i Loven vilde være nogen Hindring for at ansætte som Seltpræster Mænd, som ikke længere hørte til de Værnepligtiges Rækker. Det, der er Hovedsagen her, er jo egentlig den formelle Side af Sagen. Jeg skal da først tillade mig at gjøre en Indvending imod, hvad den ærede Taler syntes at antyde, at Regjeringen ikke skulde have haft Mod til at vedkjende sig sin Anskuelse i denne Sag; det maa jeg paa det Bestemteste protestere imod. Jeg har tilstrækkelig tydeligt og klart og ikke svævende og uklart, som den ærede Taler forleden sagde, udtalt Regjeringens Anskuelse i Folkethinget; jeg har sagt, at Regjeringen ansaae det for uforvarligt at ansætte Mænd i geistlig Virksomhed, naar de vare udsatte for bag efter at komme ind i Combattanternes Række, idet Regjeringen meente, at de derved vilde kunne komme i en Stilling, som vilde svække den Autoritet, som en Sjælesørger skulde have overfor sin Menighed. Jeg veed ikke, om det ikke har været tilstrækkelig tydeligt til at betegne Regjeringens Anskuelse. Regjeringen har altsaa havt tilstrækkelig Mod til at vedkjende sig sin Anskuelse. Jeg tillader mig ogsaa at mene, at den Naade, hvorpaa Lovudkastet er affattet, ikke kan anføres

som Beviis paa, at Regjeringen ikke har haft Mod til at vedkjende sig sin Anskuelse. Jeg mener, at Lovudkastet indeholder Alt, hvad der i denne Henseende med Rette kan fordres af det. Det siger udtrykkelig: „De Værnepligtige, som have modtaget Præstevieelse i den danske Folkekirke, saavelsom de af Staten anerkjendte Religionsforsamunds Geistlige kunne efter Udløbet af de 4 første Tjenesteaar i Livnien kun indkaldes i Krigstid, og forsaavidt de kunne finde Anvendelse som Præster ved Hæren eller Søværnet“. Man har jo altsaa dermed i hvert Fald for Tidsrummet efter de 4 første Aar udtalt, at man ikke ansaae det for foreneligt med de Geistliges Stilling, at de indkaldtes til anden Virksomhed i Hæren end den geistlige. Om Rigtigheden af, at man ikke har sagt Noget om de 4 første Aar, at man ikke i Værnepligtsloven har sagt Noget om, at Regjeringen ikke vilde bestikke Nogen som Præst, naar han var udsat for at blive indkaldt som Combattant, var den ærede Taler, saavidt jeg forstod ham, ganske enig med mig; den ærede Taler indrømmede jo, hvis jeg opfattede ham rigtig, at det ikke hører hjemme i Værnepligtsloven at fastsætte de Betingelser, som Kirken vil stille med Hensyn til, hvem den vil ansætte i geistlig Virksomhed. Den ærede Taler har derimod meent ved den Naade, hvorpaa Vædringsforslaget er affattet, at ville skaffe større Sikkerhed for, at den Anskuelse, som jeg gjentagne Gange har udtalt paa Regjeringens Vegne, ogsaa vil blive opretholdt i Tidens Løb; men jeg tillader mig at mene, at det Modfatte snarere er Resultatet af Vædringsforslaget, saaledes som det er affattet. Virkningen af Vædringsforslaget, naar det bliver vedtaget, vil være den, at der aldeles ingen fritagelse er for Geistlige med Hensyn til Opfyldelsen af Værnepligten, saafremt ikke Hans Majestæt „ved Anordning fastsætter, at saadan Præstevieelse eller Ansættelse ikke maa finde Sted, førend Vedkommende, hvis han er tjenstedygtig, har fyldestgjort sin Værnepligt i 4 Aar.“ De ærede Vædringsforslagsstillere ville altsaa bidrage til, at Værnepligtsloven udkommer i en saadan Form, at det er muligt, at de Geistlige aldeles ingen fritagelse ville faae med Hensyn til Opfyldelsen af Værnepligten.